

Melanconia

Stefanie Netzer

Melanconia, en pled tgi svegliaro tar blera gliout en maletg, en sentimaint u ena situaziun aint igl passo. Melanconia, en sentimaint cun plessas facettas, mintgatant superficialas, magari pi profundas. Per me pò la melanconia avoir differentas furmas, texturas u calours, esser ena sinestesia cumplexa. Enea è'la crudevla, stgeira e freida, l'otr'eda pero lomma e clera, prest schi leva scu ena neivla. Mintgatant vign ella accompagneda d'ulteriours sentimaints negativs, dalla rabbia u tristezza, pero enqualgedas è'la collieida cun ena levezza u indifferenza. Igl sentimaint da tschantar suletta aint igl tren observond la plievgia tgi tuslegia ve dalla fanestra e tadar ena canzung d'Adele u Coldplay? – Doltscha melanconia.

Savens vign er igl patratg d'esser ena furmeila nunimpurtanta ma apunta tuttegn existenta sen chest vast planet accompagneda d'ena mioula melanconia doltscha. En maletg tiers precis chest sentimaint tg'am plai particularmaintg è da pudeir galdeir la lavada u darandeida digl suglegl tschantond sen ena muntogna u alla riva dalla mar. E cura tg'ia va dumando a persungas aint igl mies conturn tge associaziuns tgi las vignan andamaint pertutgont la melanconia vaia survagnia bleras raspostas scu «aton», «la calour greischa» u «plievgia e tgametgs». En collega am veva pero er rachinto d'en'istorgia passada e tg'igl pansier digl agen deportamaint anvers la persunga involucada igl renda adegna puspe melanic, uscheia tgi i fiss anzasez ouras da sa perstgisar.

Melanconia signifitgescha pigl solit tgi ensatge (u ensatgi) mantga ed exprima igl desideri persiva. Per me persunalmaintg pò la melanconia avoir mellas differentas raschungs tgi la desdan. Durant la mia giuventetna eran chests muteivs pitost d'ena nateira d'interess persunals cumbinos cun problematicas pubertaras. Igl context digl agen mond pareva d'esser d'en'impurtanza enorma. Gist da lez taimp era savens melanic an connex cun relaziuns interumanas, ena dispeta an famiglia, en/a collega tg'am veva desillusiuono, en'amiceztga t'era eida a fegn. Ozande am tschiffa chi e lò scu tg'ia davaint melanic e malruassevla er sainza propi canoscher la raschung exacta. Enqualgia am teirigl ensanouas sen viadi, pero savens an en li inconcret. Er tscherts pansiers pertutgont l'atgna carriera u prestaziun am pon render melanic. È chest studi propi igl dretg per me e vaia avonda interess vedlonder per persequitar chesta carriera? Tals patratgs pon alloura er s'extender vers dumondas fundamentalas concernent igls intents per l'atgna veta; tgi sunga, tge lessa, e noua viglia atgnamaintg eir? Cugls onns è igl focus dalla melanconia dantant sa drizzo veaple digl intern segl extern, an ena direzziun pi existenziala. Uscheia amprova ozande da betg ple consumar mengia bleras novitads, tgi davainta betg melanic risguardond igls differents currents mundials e tot las malsiertads actualas? Ia va durant en practicum an connex cugl studi er gio pudia amprender a canoscher e luvrar cun gliout tgi ò schizont svilupp en disturbi da tema a basa da tematicas globalas.

Melanconia saro en sentimaint tgi mintgigna e mintgign canoscha ed i dat carstgangs tgi la possedan gio prest scu tratg characteristic. Savens vignan gist er figuras melanconicas an films u codeschs romantisadas fermamaintg. A mies pareir ins vess pero da far adatg an chel risguard pigl motiv tgi davent d'en tshert punct survign numnadamaintg er la melanconia ena valour patologica. Ena disposiziun deprimeida, tgatsch sminuia e la persa da legreia u interess sur ena perioda d'aglmanc dus emdas èn igls sintoms principals d'ena depressiun tgi ò scu mintg'otra malsogna basigns da sustign professiunal. Deplorablamaintg vign chesta tematica savens er ozande anc tabuisada. Ia sung digl meini tgi er las nossas emoziuns negativas ston aveir plaz e neir pigleidas seriousas, uscheia er la melanconia doltscha u deira. Damai, fasche stem l'egn per l'oter, gist ossa tgi i vign puspe frestg aton.

«Zulprins»

Ils «Zulprins», uschia sa numna la rubrica per auturas ed auturs giuvens, ina rubrica che cumpara en collavuraziun da la GiuRu Giuventetgna Rumantscha cun la FMR. Dapli infurmaziuns davart la GiuRu sin www.giuru.ch ubain via mail a giuru@giuru.ch.